

شرائط اشتراك :
سنه لکى ۳۰، آلتى آلتى
۲۰ غروشر

ممالك اجنيه ايچون :
سنه لکى ۱۰، آلتى آلتى ۶ فراقتدر. اعلانات ايچون
اداره مأمورى محمدزنى بکه مراجعت ايديليز

۵ كانون ثانی افرنجی ۱۹۱۰

۲۲ كانون اول ۱۳۲۶

صاحب امتیازی :
شهیندر زاده قلبلی
امیر ملی

اداره و تحریر محلی :
جنال اوغلی جاده سنه دائره مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتمیلیدر .
نسخه سی هر پرده یکر می پاره در .

۴ محرم الحرام ۱۳۲۸
۵

فلاحی و آزادی : انجمن آزادی و فلاحی

فهرست مندرجات

انتقادات : جمعی ابرتسی کونی . — قونی مبعوفی و هی
افندی . — شیخ مهردین ایله حسابال . — یکی بر
نذرملی : وطنک کوله سی نهاد . — تورکستان چینی
تورکاری . — آثار سعادتمند خارا . — شایان انبیا سوزلر
— فلسفه عصر و علم اجتماعیات . — ادبیات : حکمت
دین . — دفتر خاطر آمدن : طبر السلطانک و فانی . —
هفته لقی و قوعات . — تصوف اسلامی . — ایلینس برمن
— یکی نقره من : علم احوال الروح .

انتقادات

جمعه ابرتسی کونی

مجلسه نایبلی

شرق اعتلاسی ، اوروپالیر ایچون بر اقتصاد
و منفعت مسئله سی در ، بر انسانیت مسئله سی دکل .
شرق اعتلاسی ، شرق استخلاصی معنایی تضمن
ایدیور ، بو او یونده قازانه حق شرقلیر ، غیب ایدیه جک
غربیلردر . « انسانیت و عدالت » کی طاتی هیچلکلر
خاطر ایچون اوروپالیرک کوله کوله بو قدر منافعی
فدا ایدیه جکنی صانانلر ، کولونه جک درجه ده صافدلر
ایدی . بنابرین اوروپالیرک ، بو قدر حسابی آلت
اوست ایدن عثمانلی انقلابه ، علاقه دارانه مخصوص
بر نظر اهمیتله باقه جینی میدانده ایدی .

لکن اوروپالیرده بر فضیلت وار . اوده :
عملاً اختیارده مضطر قالدقلى تجاوزات و مظالمی
بیله « انسانیت و حقوق » ستره لریله اورته ریک یایمق .
انقلاب ، بزه بر جوق یکی حقوق ویرمشدی .
اوروپالیر ، بو حقوق رعایت ایتمه مک ایچون انقلابمیزک

جندی اولمادیقی و اصول سابقک دیگر بر شکله باقی
بولوندیقی « ادعا ایتمه باشلادیلر .

ایکی ییحق سنه لک اوروپا مطبوعاتی کوزدن کیریلیرسه ،
شو مسرود اتیزی انکار امکانی قالماز . انقلابمیزدن
اک زیاده مضرر اولانلر ، کهنه تورکیانک وارنلکی
ادعاسنده بولونان کوجوک حکومتلر ایدی . عثمانلی
انتباهنک نلره مقدمه اولدینی کسیرده مین و مع مافیله
بو انتباهنک تعمندن مضرر اولاجقیرینی کوزلجه بیلین
اکثر دول معظمه ایله کو چوکلر ، بزه معنوی هیچولمیزی
مشروع قیلمق ایچون شویله بر تهراتی تکراره
باشلادیلر :

تورکیاده هر شی اسکی حمام اسکی طاس ، ینه
ظلم وارینه اشکنجه وارینه شو وار بو وار
بولغارلر و یونانلیرلر شوزمین مساعدی آله کچیردکن
صوکر ! تورکلرک ما کدونیا ده کی مظالمندن ، تورک
حکومتک وحشتندن ، اشکنجه لرندن بحث ایتمهک ،
دنیا یی تلغرافنامه لره بو غمه باشلادیلر . بولغار و یونان
چهلری ، بونارک ایقاع ابتدیی حقیقی وحشتلر ،
بولغار و یونان تحریکات و آمالی قاله آلینیوردی .
کیسه چتله ریک قریانزداتی اولان مسلم و غیر مسلملرک
فهرستنی یایموردی . تورکیادن ماعدا ، هر دولک ،
کندی مملکتنده تأمین اسایش حقنه مالک بولوندیقی
و ایجابنده اعدامه قدرهر دزوشداند قانونیه یی استعمال
ایده بیله جکی تسلیم ایدیوردی ؛ مثلاً انکلتزه ، بر
عصر اق ظلم و شدتله اون ایکی میلیونلر ایرلانده یی
آلتی میلیونلر لروردلر مالکانه سی شکنه صوقاییلردی ،
روسیه ، هر نه وقت ایسترسه ، بیکلرجه آدم آصار ،
بیکلرجه سی قوتوت قیراجلریله قانلره بویار ، بیکلرجه
طلبه یی قازاق آلتیرنه چیکته بیلیردی . والحاصل
هر دولت ، حتی کیرد اشقیاسی بیله دورلو دورلو
حقوقه مالک ایدی . بالکزه عثمانلی حکومتی هیچ حقوقه
مالک دکلدی ایچون ؟

مع مافیله « نووه یا وره میا » کی جراند کیره ،
تورکیانک ده بو قیلل حقوقه مالک اولدینی ، قیود
احتراریه ایله ، لطفاً تسلیم ایدیوردی ، بالکزه بزی
« حکومت زانله کی حرکت » ایتمهک ایتام ایلیردی .
هر کس بزه « اسکیسی کی داوارانیورسکزه ، ینه
اشکنجه لر یایورسکزه » دییوردی .

بر بولغار مبعوفی ، ما کدونیا ده دایاق بیله ،
دایاقدن اولان ، و یاخود ییدیکی دایاقدن وجودنده اثر
قالان بولغارلرک استایستیک یایم ایدی . بو فهرست ،
صانکه اون یاپان بوتون ما کدونیا یی قریه بقریه
دوولاشمش و هر مضرربی کورمش ایش کی ، قطعی
و مفصل ایدی .

بو فهرست ، آز بر حقیقی ویک جوق کذب
و مبالغه یی محتوی اولاییلردی ، زیرا اون یاپان ، چته
رئیسلی کی دوشونه بیلمه سی محتمل بر بولغار ایدی .
بنابرین اوروپا یی ، ظلم و اشکنجه دییه علی الاصول
فریاد ایتمهک برابر ، عثمانلیله ناموق ایلیکی متانتیه
مربوط بر بولغارک ، بر یونانلیک مدعیانته وثیقه
نظر ییله باقامق کی ظاهری بر حشمت سلق کوسته ریوردی .
صرف حکومتی ده ویرمک ، صرف اتحاد و ترقیده کی
بعض ذواتی ضرر دیده ایتک و جوغی کندینه بر موقع
سیاسی یایمق املتی بسله یی ، وطن و ملت کی ، انجق
بعض صافدلانجه بر معنای اولان بوش کله لره بش
پاره لک اهمیت ویرمه یی بر سوری محرو و پرو پاغاندا جی ده
هر وسیله ایله ، هر واسطه ایله : اشکنجه و وحشت ،
استبداد و دهشت « دییه باغیر یوردی . لکن بو
فریادلرده بر وثیقه قطعی تشکیل ایتور و بزه قارشى ،
مستبد ، غیر منتظم و بی شرف بر حکومت تانیله بیله جک
شکله معامله ایتهلری ایچون اوروپالیرک آلتده سلاح
اولامیوردی

جمعه ابرتسی کونی ، بعض عثمانلی مبعوفلری بو
اکسیکی اکاله موفق اولدیلر . و علله قارشى : بزه

— خبر. شوزنیله کی شیری آل، یارین بونلری چارشویه کوتور ویره سر. آرتق جناب حق یول کوسترسین!

زنیله اون بش قدر ابوجهل قاربوزی، برآز بیدر، طوماتس و سائر واریدی. ایزتسی کونی قوش گلش، و بونلری یش ایدی.

قوش، هی غراشیه دولودنیا، تبهیز و تکفین اولوندی. وقلعه دیوارلری قریبده کومولدی. بلدییه هیئی، اکثری جناسه آلاپرنده کوردلیدیکی کبی، ساخته آثار تأثر و تأسفه مشوش برسپایله رسم تدفینده بولوندی. بلدییه چاوشی، بوقدر عالی برقوشک و فاته بر دورلو عقل ایردرمه مدیکندن، و تأثراتی افاده کافی کله بولامادینندن، صقالدن زیاده کیرلی برکیمسه بکزه بن قالی آوجنه صیقشدرمش، کوزلری قال طاشی کی آچش اولدینی حالد، که کله یوردی... طیرالسلطان! طیرالسلطان!...

بن ایسه دوشونیوردم... دوشونیوردم که: حریت و وقار انسانی، نهایت ذلت و اسارت راضی اولق حسنه غلبه ایدیور، و حسن کریم حریت تکامل ایتدیکی وقت، عاجزلر، قدرتیلری برصورته ده ویریور....

آثار سعادت بخارا

قاریان محترم مسبقده که ما بخارایی هادرین عصر اخیر بجه پایه مذلت و خاری وجه مرتبه اسارت و گرفتاری مبتلا کردیده ایم! سنک بلای برخواست که انکشت قضا بفرق ما اشارتس نکرده، آتش محنتی بلند نسته که صرصر بدیختی بسوی ماهدایتش نموده باشد! مدتیست از هر طرف وجود مقدس ناموس مارا بصدمه های ناکوار کونا کون جریحه داز نموده، ملت نجیب مارا زیر بار ذلت و بی شرفی میکشاند. از یک طرف ما بخارایی ها همگی در بساط جهل و نادانی فاده بحدی گرفتار کران خواب عالم سوز غفلت کردیده بودیم که ازما چشم بیداری داشتن راز مردکان توقع زندگی نمودن فرقی نداشت. تارسید زمان جنبش عالم اسلام که حیت مندان اسلامی از هر طرف به محافظه شرف و ناموس خود کمر بسته ها هودرتام کره ارض انداختند. ازین صدا های مهادی و ادینا و اشریعتا و غلغه های بی دردی و اعزا، و اشرا فنادر میان ما بخارایی هانیز کم آثار انبیا پیدا کردیده با آنکه (مارا ازین کیه ضعیف این کان نبود) ملت ما هم یک یک، دودو سر از خواب غفلت برداشته مثل کسی که تازه بیدار شده خودرا در میان شرار های آتشی بیند مضطرب و افروده حال به هر طرف دویدند. عاقبت بواسطه استعداد ذاتی و ذکا، طبیعی خود علت العلل این خرابی هارا که جهل ست درک نموده، هر چه زودتر بازاله اثر این زهر قاتل کوشیده، به جلب جراید اسلامی

دوقونولاماز، عادتاً اسکی مصر لیلرک طورناسی قدر مقدس بر قوش علاوه ایدلشدی.

بلدییه جاووشنک دهشتلی نطقندن صو کرا قوشه کیمسه آل قالدیرامازدی. اهمیت، غیر مسئول اولدینی کوندن کونه دها واضح بر صورته آکلایان قوش، تحیرله قاریشیق بر مسرتله، آجیقده چارشویه آقین ایدیور و متادیا آجیقوردی.

زواللی قادیلر، بولقا اوینایه، اوینایه، بیلدیشیق یوزیله، کل قفسایله، داغما بلع ایچون حاضر یازی آجیق آغز یله قوشک کلدیکی کوریرلر و بونوق بر انیسله ماللری زنیلله دولدیریرلردی... آزهدن کونلر کیدی...

کونک برنده کل قوشک چهره سنده بر اشعزار کورومکه باشلادی. او بورانی یاواش یاواش زانیل اولدی و... فیسولرکی دوشومکه قوبولدی. قوشک دوام ایدن شو حالی، بلدییه هیئتیی چوق دوشونیوردی، هیئتجه ایدیان تدقیقات و برچوق مناقشات نتیجه سنده «طیرالسلطان» کشدید بر اسماله طوتولدینی آکلایلیدی. ذنا بونی آ کلامق ایچون داهی اولق ایجاب ایزدی. قوش بر افرازات ماکینه سنه دوئمشدی... و نهایت مهرد اولدی. عجبانه اولمشدی؟

قوشک خسته نمه سندن بر کجه اول بقیق بر خانه نک، ناصلسه یازی طراوانی هنوز دوشومش بر اولطه سنده باشلیجه بر شوشان قادی، صدپاره حصیری اوزرنده او طورمش، مایوسانه دوشونیوردی. قوش، او کونی زواللی قادیلرک بوتون سرمایه سی، یعنی براوقه قدر قریزی بیبرله براوقه قدر قوری طوماتس، بر قاج اووچ قوری بوکرو لجه سی یش ایدی. قادیخیز بوش زنیلله دوش و ایزتسی کونی نه صانه جغنی دوشونیوردی. ویرانه بر قادیلر دها کادی. بو، شیخه لردن بریسی ایدی. اوصاحبه سی، شیخه بی استقبال ایتدی، حصیرک اک آریزه لیش طرخی مسافره تخصیص ایتدی. عادت بحلیه موجنبه لایحی «کیف انکم، کیف حالکم» کبی مجامله لردن صو کرا شیخه صوردی:

— سدینه! نه دوشونیورسک؟

— شیخه! طیرالسلطان... کلا [اکل]

کلا....

زواللی قادیلر اونه سی سوبلیه میوردی. خنجر قور، سوزلری کسوردی. شیخه ددی:

— سدینه! بوقوش، آرتق چوق اولدی.

— نهوت، نهوت. نه چاره که طیرالسلطان!

— نه اولورسه اولسون. بو بلای دفعه ایتک لازم.

— الله سنی ایشیتسین! شیخه.

[عباسی آلتندن براوقا و دولوزنیل چقاروب]

سدینه! یارین چارشیک باشنده او طور اچقسلک. ملمون قوش کانه سنک زنیلکه صالدرامسی محقق.

— لکن ذنبیلی بوش بولاجق!

دها پارلایان برکنجک متفکر کزیندیکنی کوردم، مونس، ملازم نظر لر یله یوزمی، کوزمی، صاران غبار آلامی بیقادی، رفیق حلیم بر طور شفیقانه ایله نه ایتدیکمی بوظلام آباد هیجی به یچین دوشدیکمی و نه ایچون بوقدر مزاحمی افتتاحه تشب ایتدیکمی صوردی، «حقیقت، دیدم الهه حقیقت نرده، ایشته اونی آریورم»، «یک اعلی، فقط بونک ایچون دها چوق اوچوروملردن بوواریلایمق، یجه شوهاق عالییه طیرماتق ایستر کندنده قوت حس ایدیورمسک...

— «اوه... شبهه سز، کندینه کوو نمه بن صو کنی بیلمدیکی براوچورمه آتیلیری؟ هرشیی تحمله قوتم واردر» دیدم.

— «اوله ایسه؟ غائب ایدم جک و قنکر یوق، هایدی ایلری» قومانداسی ویره زک متفکر آدیملره، پارلایان لمه جک اطرائنده دو نمه باشلادی. آرتق بن ایچون ایلر یله معدن باشقه چاره یوقدی. «ایواه، دیدم: طریق عودتی اوکر نسه ایدم... صو کنی بیلمدیکم مهلک بر کردابه اتیلمق کار عاقلمی؟» فقط ایستر ایسته من آتاق سورو کله یه رک ایلر یله ملی دلکی ایدم؟

بناء علیه دورمه دن، دوشومنه دن ایلر یله دم، آرتق تجمدم، کوزلری سهای مرخته دوندیردک، بو کیدیکه کثافت پیدا ایدن کائنات ظلامک پیش عظمتنده معترف عجز و نقصان: یازی نره قدر ایلر یله ملیم، یوقسه بوقدر امکم هب، متهورا «میدر؟ هیچ بر مکافات ایله تسریر ایدلیه جگمی؟

ای بیوک الله، مرحتنه دخالت ایدیورم. فریادمز بوخانه سی، این بی تابانه سیله سده الوهیه قاپاندم.

اووقت هاتقی بر ندای، «حکمت» آمیز سامعه می اوقشادی: «امکلا مکافات... خبرک اولمه دن - کوردک، دون؛ شراره ناجیز عقل اسرار کبریا به نفوذ ایدمه من، یوزایه ظلمتسرای خفادیرلر، کندکه قیبه، دون... مفرط، مفرط اوله، طریق عدل و «حکمت» دن آیرله، دینسز لک کبی، تعصب دینی ده بادی فلا کندر، لمه حقیقتی، ضای سعادت می آریوسک: اینا نمده، فقط سوه استعمال ایتمکده در.

ع. شرف

الواع صباه

طیرالسلطان «ک وفاتی

«حریت و وقار انسانی، نهایت ذلت و اسارت راضی اولق حسنه غلبه ایدر»

«خست طبیعت، قار حکومت و... ضبطیه»

ایشته فزانلیرک بلایسی شو اوج ترکیله افاده ایدیه بیلورکن شمعی بونله برده دویماق بیلمز، کندینه